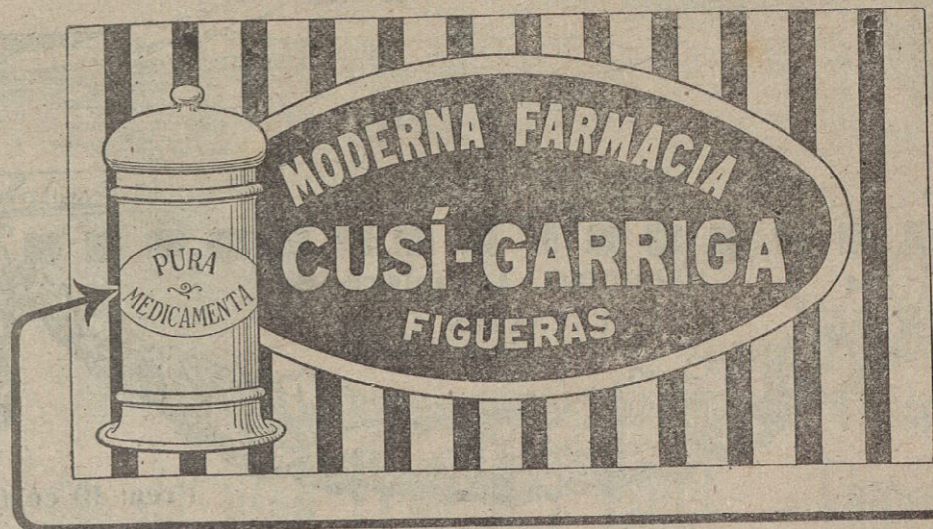

AMBARINA

TÓPIC PER A CURAR ELS PANALLONS

ra, s'embrancha a parlar de la política general d'Espanya, presentant-se com a perfecte català víctima també de la persecució de que foren objecte els catalanistes, pintant a Espanya durant aquests darrers anys dintre el quadre més desolador, però descuidant-se de dir que han sigut els partits turnants, —dels quals ell forma part, si no ha canviat ja d'opinió,— els causants de tanta malvestat.

Explica, després, tot ço que ell ha aconseguit per al districte durant el temps que li ha durat la breva de parlamentari, vanagloriant-se llargament de les gestions dutes a cap, en el paper excessivament continuades, de les quals sembla que solament n'hi servis d'esperó el desig de fer-les servir després de maniobra electoral grollera i pueril, que només pot fer-nos sentir la desil·lusió de qui l'ha concebuda.

No hi ha país del món on hi passi lo que a Espanya succeeix tocant a aquesta qüestió, i tot això degut als Diputats *cuneros*. Presentar la qüestió de les carreteres i altres obres públiques com a plataforma d'unes eleccions, solament pot fer-se en un país on no hi hagi consciència política, car sembla que solament es deguin al Diputat les millores que obligatòriament han d'ésser fetes per l'Estat, ja que, no endebades han de pagar els contribuents les seves gaves.

Però el senyor Ballbé fa més: té la despreocupació d'apropiar-se com a fruit del seu esforç un bon nombre de coses que no ha obtingut ni podia ell obtenir-les, com podem veure-ho en ço que es refereix a la instal·lació i sosteniment d'una estació telegràfica a Cadaqués, estació que ja existia feia anys en combinació amb el telègraf de Roses, quan no es tracta més que de l'obligació que té l'Estat d'incantar-se de tots els telègrafs secundaris, com a servei públic del qual li interessa disposar-ne per raons polítiques i estratègiques. Amb la mateixa força podria dir el senyor Ballbé que ha sigut per obra i gràcia d'ell si la Mancomunitat de Catalunya ha establert el grup telefònic de l'Empordà.

Indica també amb la major *frescura* que a ell es deu també la reparació de la carretera de Figueres a Roses, i certament aqueixa haurà sigut una millora de la qual ningú se'n haurà adonat, ni els soferts carreters que cada dia han de passar-hi bo i maleint el fatalisme d'aquest país que té unes vies de comunicació en l'estat vergonyós d'aquesta de què parlem. Els nostres amics, ignorants també de que s'hagi fet la reparació d'aquella carretera per així haver-ho aconseguit ja el fresc senyor Ballbé, estan treballant fermament per tal d'aconseguir-ho.

Torna a insistir el senyor Ballbé en la qüestió del famós pont del Port de la Selva, que ja tant varen fer servir ell i els

seus partidaris com a martingala electoral en les altres eleccions, i parla, ademés, d'haver obtingut el regoneixement per part del Govern de varis Sindicats Agrícoles del districte, qual regoneixement no ha sigut atorgat per la seva bona cara, sinó pel Decret del Govern que per tal d'afavorir l'agricultura estableix, entre altres coses, el regoneixement oficial dels Sindicats Agrícoles sempre que aquests s'adaptin a determinades condicions.

Si fos veritat tot això que diu ha fet pel districte el seu últim Diputat, seria qüestió en bé dels pobles de Vilademuls, que tots els altres contrincants se retiressin, i que un home de tanta influència fos proclamat Diputat perpetu.

Però, desgraciadament, tot quant diu el senyor Ballbé no deixa d'ésser pura farsa d'un aspirant a Diputat que usa totes les armes, sien lícites o il·lícites per a sortir triomfant. Se'ns presenta el senyor Ballbé en el seu manifest com un gran polític, un entès sociòleg, un estadista molt competent, i com l'home polític més concient dels deures amb sos electors i dels interessos a defensar en la seva circumscripció. Mes no és prou opaca la careta amb què vol encobrir-se per a no aparèixer tal com sigui, i a través de les seves manyes ens el deixa veure tal com és.

Visitant un dia, el senyor Ballbé una pintoresca i riallera vila de la marina del seu districte, va anar a complimentar al senyor Rector, i allí li va omplir el cap de que volia preocupar-se de la situació de la clerecia, de que lo que els feia el Govern era una iniquitat, i que ell faria augmentar els sous dels capellans, i altres coses per l'estil que varen fer posar a un vicari molt simpàtic i molt regionalista en una tal tessitura vessant d'indignació que fins va estar a punt de dir-n'hi quatre de fresques, que bé les mereixia. Per a corollari al dit fet hem de fer constar que algun temps després l'*advocat-defensor* dels capellans senyor Ballbé votava en ple Congrés CONTRA L'AUGMENT DE SOUS A LA CLERECIA RURAL.

Desenganyat's el senyor Ballbé. No n'hi ha prou per a ésser un bon Diputat amb fer visites de compliment a les autoritats del districte, amb anar d'envelat en envelat per les Festes Majors, ballant tots els balls i regalant la toia, i amb portar el pendó en les processons fent-les servir irreverentment d'espectacle. Tot això, que estaria molt bé com a complement, és secundari davant els alts i principals deures del Diputat, ja que ésser Diputat vol dir representar dignament el país allí on se'l té de representar, o sigui en les Corts. I d'això el senyor Ballbé n'és incapaç.

Si va assistir a l'Assemblea de Parlamentaris no va ésser per cap classe de convicció, sinó perquè va témer per l'acta, que se li'n anava. Ell diu que és monar-

quic, lliberal, autonomista, demòcrata i quisab quantes coses més, però que ans que tot és català i regoneix la sobirania del poble, perquè aquest poble és el que disposa ara de les actes de Diputat.

Finalitzant, direm que ens trobem de acord amb el senyor Ballbé quan diu en el seu manifest que ésser home de cor és una qualitat essencial per a ésser un bon Diputat i per a ostentar, allargant-ho més, qualsevol càrrec públic; però afegim nosaltres que no deixa d'ésser un bonic complement d'aquella condició el que es tingui talent.

Com-se-vulla que el senyor Ballbé ja ens resol ell mateix la qüestió del seu talent, l'hem de considerar tan sols en l'auto-opinió amb què es vol presentar dient-se home de cor.

Políticament, i en tots els ordres de la vida, home de cor i home de consciència vol dir la mateixa cosa. I ens ha d'ésser permès a nosaltres dubtar de la difinida consciència política i ciutadana d'un home que l'altra vegada va sortir elegit Diputat per males arts i trapaceries de la funesta política vella, i ara ens menteix la incorporació del seu esperit dintre l'òrbita de renovació de la política espanyola.

El senyor Ballbé no ha sigut ni pot ésser el bon Diputat apropiat per al Districte de Vilademuls.

Enfront dels altres dos candidats senyors Ballbé i Canalejas, perteneixents a les indefinides colles dels partits centralistes madrilenys, el senyor Masó és l'únic que declara una significació política ben precisa, que avui és defensada en totes les parts vives d'Espanya.

Promeses de victòria

En tots els llocs on ha estat coneguda la proclamació del senyor Santiago Masó i Valentí com a candidat regionalista pel districte de Vilademuls s'hi ha despertat un entusiasme i afectuosa simpatia que es tradueix en el gran nombre d'adhesions que ve rebent de prestigiosos elements de la comarca que amb ell es veuen magníficament representats.

La seguretat de la victòria va afermant-se de dia en dia amb les noves demostracions d'afecte i en les felicitacions que es reben pel bon encert en la tria del nom. Aquesta vegada seran anul·lats tota mena d'exotismes, sortint triomfant com a veritable representant del Districte aquell candidat que davant l'ambigua significació dels seus contraris ostenta una actitud ben definida en la política de l'Estat, i no ha de mentir sentiments de renovació no sentits, ni com En Ballbé té al damunt de la seva història política el càrrec d'haver contribuït amb el seu vot sense voluntat al manteniment de les oligarquies entronitzades en els governs de torn, caiguts sota el pes de l'Espanya renovada; i aquest candidat serà En Santiago Masó.

Tots els elements sans del Districte de Vilademuls s'han col·locat ja al nostre costat, restant solament als nostres contraris aquells altres ele-

ments fàcils i enlluernadissos, sense habilitat per a mantenir un programa polític, que a cada cosa s'avenen, inhàbils per a tota obra constructiva.

ELECTORS! Tres són els candidats que us reclamen el vostre vot: En Masó, En Ballbé i En Canalejas. Si voleu donar el vostre sufragi a aquell que en son temps pugui ésser el Diputat més de casa, el diputat més VOSTRE, en el dia de l'elecció votareu també per

En Santiago Masó i Valentí

LLUM I TENEBRES

LA MODERACIÓ

La Moderació és la norma dels asse-nyats i dels bons i dels llibertadans. La meua Moderació de llibertadà, ciutadà, és la font de la llibertat en nostra relació. I la llibertat que tu tens gràcies a ma moderació fa caure damunt teu tota la responsabilitat de l'ús o abús que en facis. I aqueixa responsabilitat és la Justícia que jo més estimo: l'Autojustícia.

L'autojustícia és la més vera, com l'autoeducació.

(Un instant em sento ciutadà i temptat de fer frases, dient a Llibertadà: doncs amb la teua moderació has descobert l'auto de la meua justícia; dignes que ara la meua justícia anirà amb auto descobert per la ciència, per l'enginy, per l'esperit, i que fins ara havia hagut d'anar amb carreta gràcies a cavalls i a bèsties; des d'ara anirà espiritualment; i fins ara havia anat bestialment.

Però se m'acut que per anar bestialment també l'esperit havia hagut de descobrir les rodes i quina fos la bèstia més a propòsit per a tirar. I que per fer frases estafeia la veritat. I rebutja, Llibertadà, la temptació ciutadana de fer frases i sent penediment d'haver-ne sigut temptat.)

LLIBERTADÀ.

En els districtes electorals de les comarques gironines hi han proclamat actualment cinc candidats regionalistes, que són:

Eusebi Bertrand i Serra, per Puigcerdà;

Francesc Fàbregas i Mas, per Olot;

Santiago Masó i Valentí, per Vilademuls;

Bonaventura Sabater i Burcet, per Girona, i

Joan Ventosa i Calvell, per Santa Coloma de Farnés.

Van aquests noms amb bandera oberta de nacionalisme, encarnant les grans idealitats de Catalunya i de l'Espanya Nova, portant per finalitat ànsies generoses de renovació, oferint fermes garanties d'honorabilitat i patriotisme.

DE L'HABILLAMENT FEMENÍ

LA TÚNICA

Per què no sia informe la llum que sobreix de vostre cos, manyaga a Vós revé i acaricianta a que de la gràcia formosa que us és de llei volgueu fer-li'n mercè. I jaquida tota inquietud bulliciosa, dolçament i suau esllaviça's per la pendent del pit, plau-li trobar-se cenyida a Vós i reposar en els francs per cascadejar desse-